

GAZETA GDAŃSKA

Polski organ przemysłowy, handlowy i finansowy w Gdańsku.

Dla Gdańska:

PRZEDPŁATA na miesiąc grudzień już z odnośnieniem do domu 236 guldów gdańskich. **OGŁOSZENIA** w dziale inseratowym za nonparelony wiersz 1-tamowy lub jego miejsce 25 fen. gd. Reklamy za tekstem za nonparelony wiersz 1-tam. lub jego miejsce 90 fen. gdańskich. Reklamy na pierwszej stronie o 50% drożej. W razie późniejszej zapłaty doliczamy 6% za opóźnienie. Dla poszukujących posady 50% zniżki. **OGŁOSZENIA** z Niemiec przez biuro ogłoszeń „Par” Poznań lub Berlin SW. nr. 68, Nauenburgerstrasse nr. 4. Za szkody lub straty, powstałe z powodu niewyrażnych manuskryptów jak i za zgodność tłumaczenia nie odpowiadamy.

P. K. O. nr. 170028

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
GDAŃSK, STADTGEBIET NR. 12

Telefon nr. 737 i 1781

Biuro w Gdańsku:

Pfefferstadt 1. (Wejście z uliczki bocznej).

— Postcheckkonto Gdańsk nr. 1907. —

Dla Polski:

PRZEDPŁATA na miesiąc grudzień z odnośnieniem przez listowy 686.500,— marek polskich. Pod opaską 1.200.000 marek polskich. Ogłoszenia i abonamentów przyjmuje Administracja w Gdańsku, Stadtgebiet nr. 12; „Par” w Poznaniu i Bydgoszczy; Reklama Polska w Warszawie i Poznaniu i wszystkie biura ogłoszeń w Polsce. **OGŁOSZENIA** za nonparelony wiersz 1-tam. lub jego miejsce 40.000 mkp. Reklamy za tekstem nonparelony wiersz 1-tam 120.000 mkp. Reklamy na 1-ej stronie za nonparelony wiersz 1-tam 180.000 mkp. — Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już złożone ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Nr. pojedynczy 10 fen. gulden.

Filja Administracji: przy Pfefferstadt 1 (wejście z uliczki bocznej). — Prenumerata i ogłoszenia płatne z góry.

Nr. pojed. 25000 mk. polskich.

Ku uwadze i przestrodze.

Dziwna rzecz. Zamiast wyciągnąć z wyniku wyborów naukę na przyszłość i podjąć się trudu zamazania przeszłości mocnym i twardym czynem zjednoczonych sił — brniemy w jakieś błędne koło, w którego fatalne kręgi zakłęte zostało zda się całe nasze życie. Po pierwszych paroksyzmach wzajemnego obrzucania się zarzutami, jakimi odpowiadały pewne sfery tutejszego obywatelstwa polskiego na wynik wyborów, nie przyszło jeszcze ani otrzeźwienie, ani nie dała się zauważyć szlachetna dążność do wydobywania się z drażnienia i trzymać na uwierzy języki, dalekawa skłócone między sobą ugrupowania oliwy do ognia i nie mogą się zdobyć na opanowanie zrozumiętego poniekąd rozdrażnienia.

Najsmutniejsze to, że nawet i czołowi sternicy obozów robotniczych i obozów obywatelskich wogóle, a pośród sterników ci, którzy w pierwszym rzędzie odpowiadają za równowagę duchową i autorytet poszczególnych komitetów czy zarządów, zachwiali się właśnie dzięki rozpętaniu prawdziwych orgii zawiści i nienawiści oraz wzajemnego szczucia na siebie.

Smutnego doprawdy staliśmy się świadkami widowiska i na smutny rezultat możemy być przygotowani, o ile nie nastąpi opamiętanie i ci, co trwają w ambitnych a zarozumiałych pretensjach do wypłynięcia, nie wyzbędą się dla ogólnego dobra ukutych gdzieś w cichej konspiracyjnej zmwowie niebezpiecznych planów, mogących obalić obecny ustrój skupiania i kojarzenia polskich mas w Gdańsku.

Dziś wieczorem ma odbyć się w Gminie Polskiej bardzo ważne posiedzenie i przedłożone być mają nowe projekty, którymi hołduje pewne ugrupowanie ludzi, nie pozbawionych najlepszej intencji dobrego służenia sprawie. I dziś już zanim projekty te przedłożyć zdążono do aprobaty, toczą się namętne dyskusje nad tem, jakie wobec nich zająć należy stanowisko. W okół jednego i drugiego obozu zgrupował się cały szereg ludzi, gotowych do podjęcia walki na ostrze noży i słysząc już o pogrózkach i jednej i drugiej strony, które w największe zakłopotanie wprawiać muszą ludzi, stojących na uboczu i zdala przypatrujących się tym szalonym zawodom. Nad tem, co poza kulisami codziennego, szarego życia naszego rozgrywa się i ma się rozegrać, dziś jeszcze obszerniej rozwodzić się nam nie wolno. Wolimy wszystko przemilczeć narazie i odczekać, do czego doprowadzą oczekiwane dyskusje, a to tem bardziej, że ufamy, (wolimy jeszcze nie tracić resztek optymizmu) iż zapowiedziana na dziś wieczór bitwa, mająca rozegrać się na posiedzeniu Gminy przy współudziale zaproszonych członków, nie stanie się wobec powagi chwili ogniskiem nowych rozjrzeń i podnieceń do dalszej zajadłej kampanji, która tak łatwo wypada z ram roztropności i równowagi.

Nie znamy jeszcze projektów, które będą w Gminie poruszone, ale znamy ludzi, którzy mają o projekty te walczyć i znamy niebezpieczeństwo uciekania się do eksperymentów, mogących jaknajfatalniej zaciążyć nad ogółem polskiej ludności w Gdańsku. Eksperymenty te tem mniej wydają się nam na miejscu, że stoimy w przededniu nowej walki wyborów gminnych, po których spodziewać nam się należy lepszego wyniku, aniżeli podczas wyborów do sejmiku gdańskiego.

Jeżeli istotnie w życie zbiorowe polskiego ludu gdańskiego chcemy wlać nowy strumień poczucia siły i obowiązku, to nie możemy rozpoczynać dzieła tego od rozpętania zacieklej walki o przeprowadzenie nowych planów i projektów, na któreby nie zgodziła się co najmniej ogromna większość członków Gminy Polskiej. Walka, jaka nieuniknienie rozpętać się musi, porwie w wir swój ludzi nawet zrównoważonych poniekąd i w swej konsekwencji doprowadzi do nowych tarć, które autorytetu naszego absolutnie wzmocnić nie są w stanie, a raczej przeciwnie.

Rozstrzygnięcie sporu o Jaworzynę.

Trybunał haski uznaje tezę polską.

Haga, 6. 12. (PAT). Międzynarodowy Trybunał sprawiedliwości w Hadze, który rozpatrywał od 13 listopada sprawę Jaworzyny, wydał w dn. 6 bm. swoją opinię, przyznającą słuszość tezie polskiej. Jak wiadomo, teza polska utrzymywała, że sprawa granicy na odcinku Jaworzyńskim jest kwestią otwartą i że obecna decyzja nie ustaliła jeszcze biegu granicy. Przeciwnie teza czesko-słowacka opierała się na przypuszczeniu, że bieg granicy, pozostawiającej Jaworzynę przy Czechosłowacji, był już poprzednio przez Radę Ambasadorów ustalony. Różnica zapatrywań doprowadziła do

W związku z tą błędną podstawą, co opierać będzie musiała dziś wieczorem siłę zwalczających się grup czy obozów na sile wzajemnej zacieklej, łączy się jeszcze jedna błędna zasada, trzymająca życie nasze w kręgu zakłętego koła.

Jest nią „teoria siły słowa”, która może chwilowo opanować mniej politycznie wyrobione umysły i stać się w skutkach swych nieobliczalną, o ile nie znajdzie ujścia w normalnym, trzeźwym, ewolucyjnym procesie rozważań, oraz głębszego zastanowienia się.

Tym, którzy dziś staną na zebranie, chcielibyśmy w każdym razie przypomnieć, że we wszystkich swych myślach, we wszystkich słowach powinni uświadamiać sobie olbrzymią doniosłość postanowień, o których mają decydować. Od decyzji dzisiejszych uzależniona została bodaj przyszłość Gminy Polskiej i jedno nieopatrzne skrócenie w tę lub ową stronę może wyrzucić rusztowania stawianego przez nas gmachu zgody i skojarzonych sił.

sporu w chwili, gdy komisja delimitacyjna uchwaliła wniosek do Rady Ambasadorów o zaaprobowanie projektu linii granicznej, przyznającej część Jaworzyny Polsce. Czechosłowacja oświadczyła wówczas, że komisja delimitacyjna nie miała prawa proponowania biegu granicy na odcinku Jaworzyny.

Opinia trybunału haskiego uchyla to zapatrywanie. Sprawa ma pójść obecnie do Rady Ligi Narodów, której zadanie jest obecnie niezmiernie ułatwione wobec wyjaśnienia sytuacji prawnej.

Przewlekane głosowanie w Parlamencie.

Trzecie czytanie projektu ustawy w sobotę.

Berlin, 6. 12. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie parlamentu niemieckiego otworzył prez. Loebe zawiadamiając, że minister spraw wewnętrznych zażądał zawieszenia nietykalności poselskiej pos. Graefego (nacionalisty) oraz trzech komunistów: Koennena, Remmelega i Klary Zetkin, którzy mają być wydani sądowi i oskarżeni o zdradę stanu.

Wniosek komunistów o wyrażenie rządowi wotum nieufności odrzucono. Za wnioskiem głosowało 11 posłów, a mianowicie komuniści i skrajni nacionaliści.

Demonstracje bezrobotnych w Berlinie.

Policja opanowała sytuację.

Berlin. (Tel. wł. Gaz. Gd.) Stosownie do zapowiedzi rozpoczęli komuniści i bezrobotni w dniu wczorajszym w różnych częściach miasta gwałtowne demonstracje, które policja zdolała jednak stłumić w samym zarodku. Policja, wiedząc o mających się rozpocząć w czwartek demonstracjach, poczyniła już dzień przedtem wszelkie zarządzenia i przygotowania a ponadto wydała odezwy, wzywające do zaniechania demonstracji. Pod oddziałów Schupo.

wieczór zgromadziło się w pobliżu królewskiego zamku kilka tysięcy komunistów. Niezadługo potem zbiegła się ze wszystkich stron policja Schupo z karabinami o nasadzonych bagnietach i rozpedziła wszystkich demonstrantów bez użycia broni. Policjanci uderzyli w komunistów tylko gumowymi pałkami. Gdy niezadługo potem uciekający komuniści zaczęli formować się w zwarte oddziały dokonała policja licznych aresztowań. W ratuszu ulokowano wieczorem silne oddziały policji, które pełniły przez całą noc straż. Ulicami przeciągały liczne patrole Schupo.

Echa zaburzeń w Niemczech.

Berlin, (tel. wł. Gaz. Gd.). Z Essen donoszą, że według ogłoszeń policji poniosło podczas onegdajszych zaburzeń w Wanne śmierć 10 osób a 32 zostały ciężko ranne. Po stronie policji zostało zranionych również kilku urzędników. Tłumy bezrobotne opanowały sytuację i wtargnęły do ratusza, który okupowały przez 3 godziny. Przywołane wojsko francuskie przywróciło porządek, wyparło bezrobotnych z ratusza i zaprowadziło porządek w mieście.

W Elberfeldzie przyszło również do starcia z 5000 bezrobotnych, którzy chcieli rozpocząć grabież i plądrowanie. Policja zagroziła tłumom drogę i dała kilkanaście strzałów rewolwerowych i karabinowych. Kilkanaście osób zostało zabitych. Dokładna liczba zabitych i rannych nie została jeszcze ustalona.

Ustąpienie p. Wachowiaka.

W kuluarach sejmowych znajduje dziś potwierdzenie wiadomość o rezygnacji dr. Wachowiaka z mandatu poselskiego, co ma nastąpić w dniach najbliższych.

Przyjęcie ustawy wyborczej we Francji.

Wotum ufnosci dla Poincarego.

Paryż, (tel. wł. Gaz. Gd.). Wczorajsze obrady Izby francuskiej toczyły się wśród burzliwych wystąpień socjalistów, którzy domagali się odrzucenia nowego projektu co do reformy wyborczej. Po wysłuchaniu przedstawicieli wszystkich frakcji stawili Poincare wniosek o wyrażenie mu wotum ufnosci, poczem całą ustawę przyjęto 408 głosami przeciw 127.

Pożyczka na zakup żywności dla Niemiec.

Berlin, 6. 12. (AW) Półrządowe wyjaśnienia zamieszczone w tutejszej prasie potwierdzają wiadomość, że Niemcy zwrócili się do komisji odszkodowawczej z prośbą o uzyskanie pierwszeństwa do uzyskania pożyczki zagranicznej na zakup żywności w Ameryce. Według traktatu wersalskiego pierwszeństwo przed wszystkimi innymi żądaniami mają odszkodowania wojenne i sumy należne komisji odszkodowawczej. Według wiadomości rządu niemieckiego Stany Zjednoczone nie będą robiły żadnych trudności przy zaciąganiu takiej pożyczki w drodze przewidzianej w traktacie wersalskim. Pożyczka ma być pokryta przez dostawy drzewa niemieckiego dla Anglii i Ameryki.

Wstępne notowania giełdowe

7. 12. 1923 o godz. 11:15 przed poł.

w Gdańsku:

Dolar (wypłata) 3950000 mp.

Dolar (loco) 3750000 mp.

Dolar 6000000000000 mn.

Dolar 5,80 guld. gd.

Marka polska

(1000000) 1,55 guld. gd.

Czeki

(1000000) 1,45 guld. gd.

w Warszawie:

Dolar 3900000 mp.

Budżet oświaty.

Przy ustaleniu preliminarza budżetowego na r. 1924 poszły w świat cyfry „oszczędności czy redukcji“, jakie p. minister skarbu porobił na wojsku, oświacie, reformie rolnej itd. Każdy opozycjonista zapamiętał sobie cyfry, skreślił w resorcie sobie najbliższym i poszedł w kraj z przekleństwem na „barbarzyński“, „reakcyjny“ rząd, rujnujący oświatę, wojsko itd.

Największe kręgi zatoczyła agitacja przeciw skreśleniom w budżecie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Czytaliśmy i słyszeliśmy nieraz, że rząd wypowiedział już posady 6000 nauczycieli, że zamknie 4000 szkół, że zniósł departament kultury i sztuki, że zwinął Wydział oświaty pozaszkolnej, że polecił sprzedać konie inspektorskie... wszystkie te „z pierwszego źródła“ czerpane wiadomości są nieprawdziwe.

Budżet na r. 1925 przewiduje 1000 nowych posad nauczycielskich i utrzymanie wszystkich dotychczasowych. Ten jeden fakt powinien zamknąć usta opozycji. W roku 1923 wydatek miesięczny na całe szkolnictwo i wyznania wynosił równie 7 milionów złotych — na cały 1923 rok 84 miliony — w r. 1924 wydatek miesięczny na szkolnictwo wyniesie 13 i pół miliona — na cały 1924 r. razem 161 milionów złotych. Pozostają w budżecie znaczne sumy na kulturę i sztukę, na oświatę pozaszkolną, pozostają nawet konie dla inspektorów.

Dla ogółu naszych czytelników potrzebne jest jedno wyjaśnienie. Minister skarbu, układający budżet na r. 1924, szukał przy pomocy Komisarza Oszczędnościowego cyfr, któreby mógł skreślić i wtedy angielski doradca, komandor Young, rzucił myśl, aby troskę o utrzymanie szkolnictwa powszechnego przerzucić na samorządy. Myśl ta i w Polsce obcą nie była. Konferencja belweterska b. ministrów skarbu jednomyślnie opowiedziała się za oddaniem szkolnictwa powszechnego i zawodowego samorządom. Rząd gen. Sikorskiego, przedkładając w kwietniu Sejmowi „plan finansowy min. skarbu Grabskiego“, stanął na gruncie uchwał belweterskich. Na tej myśli snuły swą kanwę i traktaty o mniejszościach i częściowo nawet i konstytucja nasza. W b. Galicji w czasach niewoli szkolnictwo powszechne i zawodowe utrzymywał b. samorząd galicyjski — Sejm i Rada szkolna Krajowa we Lwowie.

Mając za sobą tak poważne głosy, p. minister skarbu Kucharski stanął na Radzie Ministrów w październiku z wnioskiem skreślenia z budżetu wy-

datków na cele szkolnictwa powszechnego i zawodowego. Z ówczesnego budżetu, wynoszącego 170 milionów, propozycja skreślenia wynosiła 107 milionów. Gdy jednak zaczęto dyskutować czy w obecnym położeniu samorząd jest w stanie szkolnictwo to utrzymać, czy ma odpowiednich ludzi, czy ma na to pieniądze — wątpliwości powstały tak znaczne, że aby mieć czas na spokojne rozważanie tego zagadnienia, wstawiono w budżet r. 1924 sumę 42 miliony, przeznaczoną na utrzymanie szkolnictwa powszechnego i zawodowego przez pierwsze 4 miesiące 1924. W ten sposób podana do publicznej wiadomości suma wydatków na cele oświatowe i wyznaniowe w r. 1924 wynosi 105 milionów.

Dalsze rozważania na temat organizacji szkolnictwa powszechnego doprowadziły do przyjęcia wniosku, że państwo samo, iż rząd centralny sam i dalej całe szkolnictwo prowadzić powinien. Samorząd dotąd nie jest ostatecznie zorganizowany, osiem ustaw samorządowych leży jeszcze na biurku ministra spraw zagranicznych, a ustawa o tymczasowym uregulowaniu samorządowych finansów tylko częściowo weszła w życie. Samorządu wojewódzkiego niema wcale. Oddawać więc niezorganizowanemu samorządowi już teraz wcale dobrze rozbudowane i postawione szkolnictwo, byłoby zbyt ryzykowne. A i potem, gdy ten samorząd zorganizowany zostanie, czy będzie on dość ofiarnym, aby i dalej to szkolnictwo rozbudowywać? Czy na Kresach nie grozi nam, Polakom, pewne niebezpieczeństwo? Wszak formy organizacji samorządu jeszcze ustalone nie są!

Te i inne powody skłoniły ministrów oświaty i skarbu do zmiany pierwotnego planu: szkolnictwo całe prowadzonym będzie przez rząd centralny. Gdy decyzja ta zapadła, ogólny sumaryczny budżet był już zamknięty i przedłożony Sejmowi. Zawierał on pozycję na utrzymanie szkolnictwa powszechnego i zawodowego tylko na 4 miesiące. Wobec tego ustalono, iż w szczegółowym preliminarzu budżetu zamieszczoną będzie uwaga, iż o sumę 55 milionów na cele szkolnictwa powszechnego postara się poza tym budżetem minister skarbu. Stanie się to w ten sposób, iż rząd przedłoży projekt osobnego podatku szkolnego.

Czy Komisja budżetowa Sejmu tę sumę włączy od razu do budżetu, czy przyjmie formę przez rząd zaprojektowaną, to już jest drobiazg: i dla rządu, i dla Sejmu i dla szkolnictwa jest to obojętne.

Jak dalece rząd nawet w dzisiejszej sytuacji skarbowej dba o szkolnictwo, świadczy ostatnio sprawa opał w szkołach. Zaraz po uchwaleniu przez Sejm prowizorium budżetowego na czwarty kwartał, Minist. Skarbu wyasygnowało całą przyznaną na opał w szkołach sumę do dyspozycji Ministerstwa Oświaty. Ale sumy te zabezpieczyły normalny bieg nauki tylko do końca roku kalendarzowego, trudno zaś czekać z zakupem opału na dalsze miesiące na uchwałę Sejmu, zatwierdzającą budżet na r. 1924. Gdy w tej sprawie „Wyzwolenie“ w Komisji oświatowej podniosło alarm, przycjdem Komisji oświatowej udało się do ministrów oświaty i skarbu. Odpowiedź min. Kucharskiego była krótka: „możecie być spokojni, sprawę kredytów na opał w

szkołach uważajcie za załatwioną“. I istotnie sprawa jest już załatwioną.

Nie wszyscy wiedzą, że min. skarbu Kucharski, ten, którego wielu podejrzewa o tak zdradliwe zamiary wobec oświaty, jest starym działaczem oświatowym, toć to dawny prezes akademickiego koła T. S. L. we Lwowie — potem bibliotekarz T. S. L. w Krakowie, a do dziś członek zarządu głównego T. S. L. w Małopolsce. Człowiek, który wiele lat życia swego oddał pracy oświatowej, wrogiem oświaty być nie może: wykazuje to budżet oświaty na r. 1924.

O losy szkolnictwa w Polsce pod kierownictwem min. Stanisława Grabskiego przy zrozumieniu idei oświaty powszechnej przez min. Kucharskiego — możemy być spokojni.

Stanisław Rymar, poseł na Sejm.

Nacjonalści przeciw prezydentowi Prus Wschodnich.

Królewiec, (tel. wł. Gaz. Gd.). Wszystkie nacjonalistyczne związki Prus Wschodnich występują gremialnie przeciw urlopowanemu po sławetnych rewizjach w związkach nacjonalistycznych prezydentowi obwodu królewieckiego dr. Bolchowi. Pomimo protestów wysyłanych na ręce rządu berlińskiego dr. Bolch rozpoczął w dniu 1 grudnia ponowne urzędowanie, co wywołało wśród nacjonalistów, a zwłaszcza wśród agrariuszy wschodniopruskich olbrzymie oburzenie. Wzywają oni Bolcha obecnie publicznie za pośrednictwem pism skrajnie prawicowych do ustąpienia z zajmowanego stanowiska. W liście otwartym wystosowanym do wyższych władz rządu niemieckiego, mówią junkrzy między innymi:

Walka przeciw prezydentowi musi być podjęta z całą zaciętością. Rozchodzi się tu nie o kwestię prestiżu, lecz o przeprowadzenie rozpoczętej akcji. Rozchodzi się o to, aby w kołach, które ukochały swą ojczyznę gorącym sercem, nie wzrastało rozgoryczenie z powodu niesprawiedliwości i brutalności obchodzenia się władz regencyjnych z patriotami niemieckimi.

Nadmienić wypada, że taką samą kampanię rozpoczęli nacjonalści niemieccy przeciw prezydentowi policji w Królewcu, Lübbringowi, uchodzącemu za socjalistę.

Kryzys również i w Bawarii.

Monachjum, (tel. wł. Gaz. Gd.). Kryzys bawarski o którym donoszono już wczoraj, powstał wskutek ustąpie-

nia ministra finansów. Polityczna doniosłość ustąpienia jest tem większa, że minister finansów uchodził za główną podporę premiera Knillinga. Należy teraz przewidywać ustąpienia ministra spraw wewnętrznych, a co poza tem idzie, zupełnego rozłamu między premierem a komisarzem dyktatorskim Kahrem.

Organizacja „Stróżów polnych“.

Królewiec, (tel. wł. Gaz. Gd.). W całych Prusach Wschodnich tworzą obecnie za zezwoleniem i aprobatą rządu prusko-wschodniego specjalne organizacje, będące niejako uzupełnieniem dawniejszej Einwohnerwehry. Organizacjom tym nadano miano straż polnych — Feldhüter — oraz straży honorowych — Ehrenhüter. Każda wioska posiada taką organizację, składającą się z najmniej 12 członków. Do organizacji należą li tylko wyszluzeni żołnierze, posiadający prawo odbywania ćwiczeń palną bronią. Każdy członek posiada rewolwer, parabellum oraz karabin — cała grupa dysponuje karabinem maszynowym. Kilka wiosek prusko-wschodnich tworzy większe oddziały czyli kompanie, które odbywają od czasu do czasu wspólne ćwiczenia.

Jeżeli się zważy, że Prusy Wschodnie posiadały kilka tysięcy wsi, to łatwo zrozumieć można, że prowincja ta posiada kilka pułków dobrze uzbrojonego i wyekwipowanego w stanie cywilnym przygotowanego wojska, mogącego uzupełnić oddziały Reichswehry, a to tem bardziej, że instrukcje „Straży polnej“ oparte są na instrukcjach wojsk aktywnych.

Wielki Dom Futer Berliner Pelzvertrieb

Gdańsk, Breitgasse 121 I. piętro

Nadzwyczaj. podaż gwiazdkowa

Pantofelki dla pań wzory kwiatiste i materia jednobarwna, z lekką podsz., podeszwy z grubej materji

1,60

Skórzane trzewiki dla samarytanek z spinką, wygodny format, szerokie obcasy, podeszwa skórzana na pięcie

3,20

Filcowe buciki z spinką z podeszwą białą i szarą, mocne podeszwy filcowe i skór., przyjemne i ciepłe

dla pań 5,90 dla panów 7,50

Pantofelki filcowe dla pań 1,60

Półbuciki damskie pierwszorzędna skóra, wygodny dobry format, modny obcas, bardzo tania

9,90

Pantofelki damskie z skóry z spinką, czarne, bardzo modne, elegancki francuski obcas

16,90

Buty sportowe dla panów pierwszorząd. skóra wołowa, z podwójną podeszwą, mocny trzewik dla wycieczek

19,50

Coś nadzwyczajnego buciki dla pań z sierdzą wielką, do wyginania, miękkie, ciepłe z podeszwą filcową i skózaną.

5,90

Leiser

Wylączna sprzedaż: „Jka“ Danziger Schuh-Aktien-Ges. ~ Langgasse 73

Na rozstajnych drogach.

Rok 1923 pozostanie w politycznej historii Polski rokiem przełomowym. W ciągu tego roku zakończył się w naszym życiu parlamentarnym proces, który krótko nazwać można stabilizacją układu sił politycznych.

Pięcioletnie dzieje Sejmu ustawodawczego przedstawiały opłakany obraz rozbitcia i dezorganizacji naszego życia politycznego. Wszelkie próby oparcia rządu i sejmu o jakieś wyraźne linie programowe, nie udawały się, ponieważ wszystkim rządził przypadek albo czyste taktyczne przesunięcia w grze parlamentarnej stronnictw. Programy spadły do roli martwych słów i etykiet. O losach Polski decydowały kularowe przypadki i zawile obliczenia głosów wciąż zmieniających się większości.

Przyczyny tego rozbitcia były jasne. Żadnemu stronnictwu politycznemu nie wolno bezkarnie umykać przed nakazem rozwiązania w swym programie zasadniczych zagadnień życia państwowego i wegetować bez programu w parlamencie z dnia na dzień. Tembardziej nie wolno tego robić parlamentowi jako całości. A tymczasem nasz Sejm ustawodawczy w ciągu czterech lat swego istnienia uciekał konsekwentnie przed wyłanianiem się ze wszech stron zasadniczych zagadnień państwa polskiego: Czy Polska ma być państwem narodowym, o charakterze silnym, zwartym i jednolitym, czy też na wzór dawnej Austrii, republiką narodowościową o charakterze formalnym, lub też tylko faktycznie federalistycznym?

Było rzeczą jasną, że dopóki stronnictwa parlamentarne nie zajmą wobec tej fundamentalnej sprawy jasnego i wyraźnego stanowiska, trwać będzie chaos i rozbitcie. W nieustannej ucieczce przed nakazem wyraźnych oświadczeń i programów doszedł Sejm ustawodawczy do takiego stopnia rozbitcia, że o wytworzeniu jakiegokolwiek stałej większości i rządów na niej opartych mowy być nie mogło.

Sytuacja zmieniła się zasadniczo z chwilą zebrania się nowego Sejmu. Od początku jego istnienia zaczyna się proces tworzenia i konsolidowania polskiej większości. Cementem, który spoił stronnictwa narodowe i centrowe w jeden obóz nie były względy polityki społecznej lub gospodarczej, lecz płynące z najgłębszych racji narodowej i państwowej polityki nakaz wzmocnienia potęgi Polski jako państwa narodowego, o charakterze silnym, zwartym wewnątrz i jednolitym.

Powstanie polskiej większości pod hasłem wzmocnienia potęgi Polski jako państwa narodowego, zapoczątkowało okres stabilizacji w układzie naszych sił politycznych i parlamentarnych.

Był to jednak dopiero początek tego procesu. Po drugiej stronie Izby pannały w dalszym ciągu chaos i rozbitcie w dziedzinie zasadniczych punktów programu państwowego. Jasne i konsekwentne stanowisko w tej mierze zajmowały jedynie mniejszości narodowe, nie kryjące się ze swym programem, bądź wobec państwa bezwzględnie wrogiem, bądź też dążącym do zmiany państwa na federacyjną republikę jako formy przejściowej do zupełnego rozbitcia państwa.

Wiadomą było rzeczą, że wśród stronnictw polskiej lewicy panowały w tej mierze bardzo różne poglądy. W łonie zarówno PPS. jak i „Wyzwolenia” zwalczały się dwa kierunki. Jeden wysuwający wyraźnie koncepcję federalizmu i drugi broniący zasady państwa narodowego. Ludzie stojący z boku przypuszczali, że w miarę doświadczeń i coraz to bardziej wrogiego stosunku mniejszości do państwa, wszystkie stronnictwa polskie, a więc także lewicowe znajdują się w dziedzinie zasadniczych zagadnień polityki państwowej na wspólnej platformie. Nie przesądzałyby to oczywiście różnic dzielących stronnictwa polskie w całym szeregu innych spraw i zagadnień. Stabilizacja stosunków tak rozumiana, w pełnej mierze odpowiadałaby interesom i wymaganiom polskiej racji stanu.

Niestety, w ostatnich dniach zaszły na terenie sejmowym fakty, które wskazują na to, że proces stabilizacji naszych stosunków politycznych idzie w kierunku zupełnie innym. W piątek i w sobotę ubiegłego tygodnia zarysował się w Sejmie wspólny front polskiej lewicy i mniejszości narodowych. Przy akompaniamencie żydowskiej „Hatykwy” wyszły z sali wraz z mniejszościami „Wyzwolenie” i „PPS.”, po to aby na drugi dzień zebrać się na wspólnej „porozumiewawczej” konferencji.

Co jest cementem, spajającym w jeden, wspólnie walczący obóz, te dwa elementy. Polityka socjalna albo gospodarcza? Nikt w to nie uwierzy, aby na tym terenie porozumieć się mogli p. Barlicki z p. Grünbaumem, albo p. Thugut z p. Rosmaninem. Cement jest zgola innej natury. Porozumienie nastąpiło przy sposobności sprawy o wydanie postów socjalistycznych, a więc sprawy wiążącej się jaknajściślej z zasadniczymi zagadnieniami polityki państwowej i narodowej. W rzeczywistości nie mniejszości poparły lewicę, ale lewica poszła pod ideową komendę mniejszości. Sojusz uświęciły tożsame „Hatykwy”, pieśni, o której pisze żydowski „Nasz Przegląd”, że jest „napomnieniem, że żydzi są narodem żywym i odradzającym się”.

Wypadki ostatnich dni zdają się wskazywać na to, że w oczach naszych zaczyna się po lewej stronie Izby proces będący pendantem do tego procesu, który w maju br. zakończył się stworzeniem polskiej większości.

Stabilizacja stosunków parlamentarnych postępuje w dość nieoczekiwanym kierunku. Czy zamiarem stronnictw polskiej lewicy jest doprowadzić ją do końca w duchu piątkowej manifestacji?

Stronnictwa polskiej lewicy stanęły na rozstajnych drogach.

Stabilizacja stosunków parlamentarnych postępuje w dość nieoczekiwanym kierunku. Czy zamiarem stronnictw polskiej lewicy jest doprowadzić ją do końca w duchu piątkowej manifestacji?

Stronnictwa polskiej lewicy stanęły na rozstajnych drogach.

Stabilizacja stosunków parlamentarnych postępuje w dość nieoczekiwanym kierunku. Czy zamiarem stronnictw polskiej lewicy jest doprowadzić ją do końca w duchu piątkowej manifestacji?

Stosunki naukowe pomiędzy Francją a Polską.

„Temps” donosi: Już od pewnego czasu postanowiono utworzyć w Warszawie instytucję równoznaczną ze szkołami francuskimi w Rzymie i Atenach, celem przyjmowania do niej studentów i uczonych francuskich, przyjeżdżających do Warszawy, aby zbadać na miejscu rozwój literatury i sztuki polskiej. Sprawę założenia instytutu francuskiego w Warszawie rozpatrywał już przed kilku miesiącami p. Emil Bourgeois w czasie pobytu w Warszawie. Urzeczywistnienie pomysłu uzależnione jest od uniwersytetu paryskiego. W myśl pierwotnego pomysłu instytut będzie się znajdował równocześnie pod kierownictwem uniwersytetu paryskiego i warszaw-

skiego. Wyniki, osiągnięte swojego czasu przez p. Bourgeois, zatwierdzone zostały obecnie przez rokowania, które przed niedawnym czasem przeprowadził w Warszawie p. Fournoli, tak, że można się spodziewać, iż nowy zakład będzie mógł otworzyć swoje podwoje w październiku r. 1924. Z drugiej strony zaznaczyć należy, że polskie ministerstwo oświaty, mimo niezmiernie trudnego położenia finansowego Rzeczypospolitej Polskiej w obecnej chwili, postanowiło ostatecznie uczestniczyć podobnie jak i inne państwa słowiańskie w kosztach utworzenia uniwersytetu dla sztuki słowiańskiej w Paryżu. Polska udzielać będzie na rzecz tego instytutu subwencji w wysokości 25 000 franków rocznie. W instytucie utworzy się dzięki temu katedrę literatury polskiej, a inauguracyjny wykład o literaturze polskiej wygłosi na nim p. Zygmunt Zaleski. W najbliższym zaś czasie będzie wykladał na niej p. Kazimierz Morawski, prezes polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, jeden z najciekawszych przedstawicieli polskiej myśli współczesnej. — Jednym z następnych wykładających będzie znany lingwista, prof. Rozwadowski.

Pe wizycie Jugosłowian w Polsce

Według lublańskiego pisma „Slovenski Narod”, posłowie jugosłowiańscy wynieśli z Polski bardzo dodatnie wrażenie. Wprawdzie nie podejmowano ich z wielką pompą, ale posłowie mieli możność głębszego zapoznania się ze stosunkami politycznymi i parlamentarnymi w Polsce. Sytuacja w Polsce jest dość ciężka, a jej egzystencja i wzmocnienie zależy w dużym stopniu od stosunków z Rosją; parlamentarzyści jugosłowiańscy wyrażają życzenie, że byłoby wskazane, aby Polska pracowała także nad zbliżeniem Jugosławii do Rosji. Posłowie postanawiają rozpocząć w sejmie (skupstnie) silną akcję w celu zbliżenia polsko-jugosłowiańskiego.

Lublański „Slovenec” stwierdza, że Polacy przyjęli delegację jugosłowiańską bardzo serdecznie, zwłaszcza w Wilnie, Krakowie i Katowicach. Godna uwagi jest szczególnie w Polsce świadomość narodowa, która całkowicie wyklucza międzynarodowość, również i socjaliści są narodowcami. Wizyta posłów jugosłowiańskich spowodowała silne zbliżenie obu państw i zapewniła, że wzajemne stosunki te wzmocnią się jeszcze, gdy posłowie polscy przybędą do Belgradu.

Zagrzebski „Obzor”, pismo separatystyczne, stwierdza, że umowa handlowa polsko-jugosłowiańska nie była przyjęta przez aklamację, gdyż klub ukraiński był tej umowie przeciwny. Wstrzymanie się to wynikało z protestu przeciw opiece SHS dla rosyjskich emigrantów.

Zagrzebska „Rjec” w dłuższym artykule pod tytułem: „Ekonomiczne stosunki z Polską”, omawia przedewszystkiem pobyt posłów w Warszawie, wspomina następnie o zatwierdzeniu przez Sejm polski umowy handlowej polsko-jugosłowiańskiej i o konferencji w krakowskiej Izbie handlowej, która postawiła sobie za zadanie pracę nad rozwojem stosunków handlowych w Polsce i Jugosławii. Jugosławia posiada na wywóz sliwki, kukurudzę, wino, skórę, oleje i rudę, które to produkty mogłaby Polska na bywać za wyroby przemysłowe, jak naftę, bawełnę, sól, cukier, bibułki do papierosów, szkło itd. Czytamy następnie: „Trudności politycznych co do intensywniejszego gospodarczego zbliżenia i współpracy wogóle niema. Gdyby powstały, mogłyby one wynikać z naszej indolencji lub niedbalstwa, albo też z niechęci pewnych kół u nas i w Polsce, które, bojąc się konkurencji, mogłyby ewentualnie kwestionować tę sprawę z tego powodu. Ale sądzimy, że przy dobrej woli, można z wielu względów utrwalić właściwe interesy”.

W końcu spotykamy się z uwagą, że dotychczasowe nawiązanie stosunków kładziono na karb nieistnienia umowy, obecnie ona istnieje i należy wobec tego przystąpić do działania.

Z rozmów z Mussolini'm.

Francuski publicysta p. Homem Christo, umieszcza od niejakiego czasu w „L'Information” swoje rozmowy z szefem rządu włoskiego. W ostatniej „rozmowie” (p. „L'Information” z dn. 25 listopada), poruszona została kwestja t. zw. imperializmu włoskiego, który w pożądlivosti swojej miałby na względzie Sabaudję, Nizzę, Korsykę itp. W tej drażliwej kwestji Mussolini wypowiedział się stanowczo: „Te rzekome zamiary — mówił — są zupełnie obce świadomości włoskiej. Żadne rewindykacje tego rodzaju, w żadnym momencie nie były przez nas wyrażone wobec rządu francuskiego, z powodów, o jakich pan mi mówisz. Bądź pan pewny, że jest to jakaś niezyczliwa fantazja, mogąca tylko psuć te stosunki, jakie powinny normalnie istnieć pomiędzy dwoma krajami, które ze względu na tożsamość rasy i kultury muszą iść zgodnie. Powtarzam panu formalnie, — są to intrzygi umysłów złośliwych”.

Tak samo stanowczo wypowiedział się Mussolini w sprawie zaborczych zamiarów Włoch względem Tunisu.

„W tej sprawie — mówił — trzeba zachować ścisłość matematyczną. Niema tu żadnego imperializmu, żadnej rewindykacji terytorialnej. Chodzi prosto o to, żeby Francja uznała, że, zgodnie z prawami elementarnymi i ludzkimi, Włosi zamieszkali w Tunisie mają prawo zostać Włochami. Prawa te są im kwestjonowane i na to właśnie, zaprzeczenie, świadomość włoska nie chce się zgodzić. Nie zgodzi się ona również na sytuację, wynikającą z konwencji 1896 roku, podług której jesteśmy zmuszeni wyjednywać od Francji, co każdy trymestr, odnowienia obecnego stanu rzeczy.

Wynika stąd dla nas upokarzający stan prowizoryczny. Trzeba, żeby Włosi w Tunisie mieli możność pozostania Włochami! Oto, na czem polega nasze urozczenie narodowe; jest ono wszczepione w serce kraju i mam nadzieję, że Francja uzna całą jego siłę oraz prawowitość”.

Na zapytanie współpracownika — „L'Information” — czy gdy to nastąpi, prezydent ministrów włoskich sądzi, że odbije się to na trwałości przjaźni francusko-włoskiej, Mussolini odpard:

„Mogę pana o tem zapewnić!”

Zwolnienia z M. S. Z.

Z dniem 1 listopada rb. zwolnieni zostali ze służby przy ministerjum spraw zagranicznych następujący urzędnicy:

J. Targowski, poseł nadzw. i minister pełnomocny, Woroniecki Jan, poseł nadzw. i minister pełnom., Bouffal Bronisław, radca legacyjny I kl., dr. Stefański Zygmunt, radca leg. I kl., Berenson Leon, radca leg. II kl., dr. Bubiński Franciszek, radca min., Lutze Birk Aleksander, konsul I kl., Wąsowski Józef, radca min., Witkowski Józef, radca legacyjny II kl., Sobolewski Edmund, st. referent, Skrzyński Ignacy, sekretarz leg. I kl., dr. Stępowski Marjan, st. ref., Buchartowski Michał, referent, Freszkiel Aharon, ref., Ilakowicz Kazimierz, ref., Konówna Jadwiga, ref., Kowerski Bronisław, wicekonsul, Rzymowski Wincenty, ref. prasowy, dr. Skarbek Ignacy, konsul, Skarżyński Jan, ref., Szcencel Niemira Leon, ref., Weber Rudolf, ref., Wyczółkowski Wacław, ref., Ziemiński Zygmunt, wicekonsul, Horodyski Bronisław, sekr. kons., Kowalska Natalia, urzęd., Starkmanówna Janina, urzęd., Chłuski Zygmunt, urzęd., Cembrowski Franciszek, urzęd., Słacherski Wojciech, urzęd., Polemkowski Hieronim, urzęd., Smułkowski Władysław, urzęd., Szellerowa Helena, urzęd., dr. Wieniewski Ignacy, praktykant, Baranowski Wojciech, honorowy radca poselstwa.

Następna lista zwolnionych obejmować będzie 60 nazwisk.

Wniosek o zmianę konstytucji.

Berlin, (tel. wł. Gaz. Gd.). Marszałek parlamentu Loebe postawił na wczorajszym posiedzeniu wspólnie z dwudziestu członkami komisji konstytucyjnej wniosek o zmianę ustawy konstytucyjnej. Wniosek Loebego domaga się między innymi utworzenia specjalnej komisji kontrolnej, która ma przelać wszelkie prawa parlamentu i korzystać z nich po rozwiązaniu Izby aż do zwołania nowego parlamentu.

Okazało się, że mężowie ustanawiający w Weimarze artykuły konstytucji niemieckiej nie przewidywali ewentualności rozwiązania parlamentu i dopiero teraz gdy zachodzi ewentualność rozpuszczenia dotychczasowych posłów parlamentu, wyłoniła się konieczność uzupełnienia tego braku ustawy konstytucyjnej.

Niemiecki parlament przed rozwiązaniem.

Berlin, (tel. wł. Gaz. Gd.). Pomimo rozpaczliwych wysiłków partji centrowej i demokratycznej oraz popierania socjalistów dążących do przedłużenia żywota parlamentu — dni jego zdają się być policzone. Gabinet obecny zostanie przy najbliższej sposobności obalony a tem samem roz-

„Gazetę Gdańską” zamawiać można:

w Gdańsku:
w biurach „Gazety Gdańskiej” przy Pfefferstadt 1
w Oruni:
w biurach „Gazety Gdańskiej” przy Stadtgebiet 12
w Sidlicach:
u p. Majewskiego, Oberstr. 95.
w Sopocie:
w składzie papieru „Iris” przy Seestr. 33

Z całej Polski.

Ostatnie posiedzenie Sejmu.

Informują nas, że ostatnie przed ferjami świątecznymi posiedzenie Sejmu odbędzie się 15 lub 18 bm.

Nowy spis ludności.

W związku z projektowanym przez magistrat m. Warszawy, nowym dodatkowym spisem ludności, Komisarz Rządu wyda w najbliższym czasie polecenie władzom policyjnym w sprawie zebrania wskazanych danych statystycznych. Tym razem chodzi o sporządzenie spisu ludności, z wyszczególnieniem wyznania, wieku, płci i przynależności stałej lub niestałej mieszkańców. Spis ten stanowić będzie uzupełnienie do prac urzędu statystycznego. Zaznaczyć należy, że w czasach przedwojennych na żądanie władz rosyjskich były sporządzane o tym typie spisy statystyczne ludności, obecnie magistrat postanawia prace te wznowić.

Ważne dla poszukujących pracy.

W państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Bydgoszczy, Nowy Rynek nr. 1, telefon 600—605, wakuje następujące posady dla: 1 technika garbarza, 6 pilnikarzy w miejscu, 15 stolarzy do Koronowa.

Na wyjazd: kilku tokarzy i jednego modelarza do Poznania, 1 technika mechanika do Równego, 1 technika budowlanego do Kielc, 100 tłuścacy kamieni do Siedlec, 1 introligatora do Grudziądza, 1 kowala reemigranta do Tarnopola, 2 monterów do Torunia, 1 buchaltera do Łucka, 1 tokarza do Lublina.

Zgłoszenia w urzędzie codziennie oprócz niedziel i świąt od godz. 9—1-ej. Wyjeżdżającym do pracy poza Bydgoszcz udziela się zniżek kolejowych.

Morderstwo i rabunek w Bydgoszczy.

Ubiegłej nocy dokonano niesłychanie śmiałego morderstwa i włamania do sklepu jubilera przy ulicy Gdańskiej, Szulca.

Zbrodniarze dostali się przez podwórze do sklepu, prawdopodobnie o późnej godzinie, gdy główne drzwi sklepu były zamknięte, i gdy w sklepie pozostał tylko kierownik zajęty przeliczaniem kasy. Zbrodniarze musieli bardzo cicho wejść, nieuważeni przez Grodzkiego, zaszli go z tyłu, poczem jeden ze zbrodniarzy chwycił go za gardło i silnie zdusił. Inni zbrodniarze założyli bezzwłocznie Grodzkiemu pętlę na szyję, powiesili go na kłamek drzwi, a w usta włożyli mu tampony z chustek, powodując uduszenie nieszczęśliwej ofiary. Następnie zbrodniarze spłądowali sklep, nie tykając wystawy, aby nie zwrócić uwagi przechodni.

W nocy również bocznymi drzwiami podwórzowymi zbrodniarze wraz z łupem ułotnili się.

Przez całe rano przechodnie i interesenci nie zwracali uwagi na sklep, widząc wystawę w porządku, a drzwi zamknięte. Dopiero jeden z bardziej wtajemniczonych domowników, gdy zbyt długo nieotwieranie sklepu wydało mu się podejrzane, kazał otworzyć drzwi i wówczas oczom zebranych przedstawił się straszny widok spłądowanego sklepu i trupa wiszącego na drzwiach. Energiczne śledztwo w toku.

Z Pomorza.

Zabiegi wywrotowców. — Lojalność żydów wobec prawa.

Lubicz. Wywrotowcy nie śpią, uprawiają swą niecną robotę na szkodę państwa polskiego. Niejaki p. Beijer z Dobrzejewic, p. Szypling z Zawalów Dobrzejewickich prowodyrzy komunizmu obchodzą okoliczne wsie i mają mnóstwo odezów podburzających przeciwko rządowi narodowemu.

Praca ich i zabiegi dają już plony, bowiem gospodarze z Dobrzejewic, którzy mają ziemię i żyją w dostatku zostali obalamuceni. P. Szypling tak jest już rozwydrzony, że kiedyś napadł na powracającą furmankę z jarmarku w Czernikowie na której siedziało parę ludzi, którym nawymyślał. Otrzymał jednak od jednej z kobiet, Polki, dobrą odprawę, że wkrótce zamknął swą buzię.

Nowinki z powiatu.

Świecie. Bydło pasące się aż do ostatnich opadów śniegu na łąkach i polach i w lesie umieszczono obecnie w obozach. Młócenie zboża zauważyć można teraz w więcej gospodarstwach i majątkach niż dotychczas — niestety gospodarze sprzedają zboże tylko na pokrycie bieżących lub nadzwyczajnych wydatków.

W zupełnie inny, bo mający wyzysk na celu sposób zakupują miejscowe i okoliczne mleczarnie dostarczone im mleko. Nie czynią tego mleczarnie związkowe, lecz te, które mleko zebrane odstawiają do większych miast i fabryk sera, które do dni ostatnich za litr mleka płaciły 18 — 19 tysięcy marek.

Cena sera tylnickiego lub szwajcarskiego natomiast w Świeciu lub Grudziądzu wynosiła za funt 500 tysięcy marek.

Z tragedji miłosnych.

Torun. Przed kilku dniami na przedmieściu Jakóbskiem popełnił samobójstwo przez powieszenie się jeden z mieszkańców.

Powodem tego rozpaczliwego kroku był zawód miłosny i... ruina finansowa. Zakochał się on w młodej, przystojnej kobiecie, ofiarując jej jako człowieka całą rzecz biorąc, całe swoje mienie.

Ona zaś zakochała się w jego dolarach, a otrzymawszy je po trosze, kupiła dom, garderobę itp. Kochała go bardzo, lecz tylko tak długo, póki były dolary, skoro się wyczerpały, swego amanta jak to mówią, puściła w kurs.

Biedak wziął sobie to tak do serca, że powiesił się na pierwszym lepszym drzewie.

Zmiażdżony pod kołami pociągu.

Tczew. Wermistrz warsztatów parowozowych Bernard Richard dostał się nieszczęśliwym sposobem pod koła nadjeżdżającego pociągu pospiesznego tranzytowego, które go zupełnie zmiażdżyło. Z pod kół wydobyto bezkształtną, krwawą masę zabitego. Nieszczęśliwy był wzorowym pracownikiem kolejowym.

Kronika Gdańska.

† Ambroszego

Wschód słońca o godzinie 7.26
Zachód o godzinie 3.26
Wschód księżyca o godz. 6.68 pp.
Zachód o godzinie 3.42 oo.

* Wobec przypadającego w dniu jutrzejszym święta Niepokalanego Poczęcia N. M. P. następny numer „Gazety Gdańskiej” ukaże się w poniedziałek o zwykłym czasie.

* Pierwsze w Gdańsku przedstawienie dzieci odbędzie się w niedzielę, dnia 16 bm. o godzinie 5 po południu w sali Werftspiehsaustaraniem Sióstr Dominikanek i Wydziału Koła oświatowego Gminy Polskiej. Na obfity program występów naszych malusieńkich składają się chóry, deklamacje, komedijka, jasełka i popisy gimnastyczne. Witamy ten pierwszy występ, który niewątpliwie da nam poznać wyniki pracy Sióstr Dominikanek nad działalnością o ochronę i nie wątpimy, że spotka się on z ogólnym zainteresowaniem. — Bliższe szczegóły podamy jeszcze.

* Wieczór Chopinowski. Przypominamy Szan. Czytelnikom, iż Towarzystwo Przyjaciół Nauki i Sztuki w Gdańsku urządza w dniach 8 i 9-tym grudnia br. o godz. 7.45 wieczorem w sali parterowej Neugarten 7 „Wieczór Chopinowski”.

Znana zaszczytnie firma Otto Heinrichsdorff w Gdańsku użyczyła łaskawie fortepianu „G. Steinweg Braunschweig” na wspomniane wieczory.

* Podziękowanie. Koło Opiekę nad Marynarzem polskim w Gdańsku składa niniejszym wyrazy gorącej podzięk. p. Strzeleckiemu za łaskawe użyczenie filmu, wyświetlanego dnia 4 grudnia 1923 r. na dochód Gwiazdki dla Marynarza Polskiego.

* Nowy konsul francuski w Gdańsku. Dotychczasowy konsul francuski Mr. Gerardin został przez Republikę francuską powołany do Bangkoku a na miejsce jego powołano Mr. Gueritę.

* Przeniesienie Urzędu statystycznego. Tutaj Urząd statystyczny przeniesiono z Fleischer-gasse na Długi Rynek 43 (Langer Markt).

* Epidemja szkarlatyny. W Gdańsku i w Sopocie coraz więcej dzieci choruje na szkarlatynę i dyfterję.

* Znowu wypadek automobilowy. Skutkiem nieostrożnej jazdy spotkało nieszczęście kupca tutejszego J. Franka, zamieszkałego przy Trojngasse. F. odniósł liczne rany na głowie, nogach i rękach.

* Cukier do odebrania. Gmina Polska zawiadamia swych członków, iż nadeszła druga partja cukru i jest do odebrania każdego dnia w lokalu Gminy do czwartku dnia 12 grudnia. Kto do tego dnia cukru nie odbierze, traci prawo odbioru.

* Nowa waluta gdańska. W tych dniach mają być puszczane w obieg gdańskie monety miedziane, 1 i 2-fenygowe, niklowe 10 i 25-fenygowe, srebrne 1/2, 1, 2 i 5-guldenowe, złote 25-guldenowe bite w mennicy berlińskiej.

* Położenie finansowe Gdańska. Prezydent Izby Handlowej zwraca uwagę, że jakkolwiek senator skarbu w ostatnim przemówieniu z zadowoleniem komunikował, że udaje się osiągnąć równowagę budżetową, to jednak wydatki w ostatnich miesiącach roku bieżącego wzrosły tak bardzo, że należy znowu szukać nadzwyczajnych źródeł dochodów.

Jeśli nawet nie nastąpi dalsze pogorszenie się sytuacji, liczyć się trzeba z wielkim niedoborem w roku przyszłym. Upadek Niemiec jest nieunikniony a jego skutki muszą wywrzeć wpływ na państwa ościennie. Przewidywać należy powiększenie się liczby bezrobotnych. Na utrzymanie aparatu administracyjnego trzeba będzie podnieść podatki do wysokości dotąd w Gdańsku nieznannej.

Dotąd przyjęto w sejmie gdańskim 24 umowy w sprawie podatków bezpośrednich i 20 w sprawie podatków pośrednich. Projekt komunistów konfiskowania majątków prywatnych może zostać pośrednio zrealizowany w tej formie, że podatek majątkowy wypadnie podnieść jeszcze kilkakrotnie.

Hotel Continental
naprzeciw dworca 1333
wieczorem koncert artystyczny.
Specjalność Prawdziwe grodzkie
piwo i Żywiecki porter z beczki.

Towarzystwa.

— Plenarne zebranie Naczelnej Rady Gminy Polskiej. Niniejszem zapraszam członków Naczelnej Rady Gminy Polskiej na plenarne posiedzenie, które odbędzie się w piątek, dnia 7 bm. popołudniu o godz. 6-tej w auli Gimnazjum Polskiego przy Petershagen, Am weissen Turm 1-2. Porządek obrad: 1) Sprawa Wyborcza, 2) Zmiana Statutu Gminy Polskiej.

(—) Br. Budzyński.

Marszałek Naczelnej Rady Gminy Polskiej.
— Dwunaste plenarne zebranie Związku Handlowców, filja gdańska, odbędzie się w piątek, dnia 7 grudnia rb. O liczny i punktualny udział członków jakoteż gości prosi Zarząd.

Dział gospodarczy

Rynek kupiecki.

Firma POTRYKUS & FUCHS urządza w tych dniach wielką wyprzedaż gwiazdkową. Firma ta należy do największych w Gdańsku. Ze nie same tylko ogłoszenia w gazetach świadczą o wielkości tej firmy, poznac można już z tego, że ubikacje sprzedaży towarów dotykają aż 3 ulic i to: Jopengasse, Gr. Woll-berggasse i Hl. Geistgasse. Rzetelna obsługa. Kupuje się bardzo korzystnie. Szan. Czytelników prosimy w pierwszym rzędzie uwzględnić firmy, ogłaszające w „Gazecie Gdańskiej”, a przy zakupie towarów powoływać się na ogłoszenia w „Gazecie Gdańskiej”.
Zwracamy uwagę Szan. Czytelników na zamieszczone w numerze dzisiejszym pisma naszego ogłoszenie firmy JULIUS GOLDSTEIN. Położenie firmy (naprzeciw hali targowej) daje dobrą sposobność szczególnie publiczności z Pomorza, przybywającej na targi tygodniowe do Gdańska, poczynienia tanio swych zakupów.

Notowania.

Akcje giełdy poznańskiej z d. 6. 12. 23.
Bank Kwilecki Potocki 2500—3500; Bank Przemysłowców 3000—3500; Bank Związku Spółek Zarobkowych 4500; Polski Bank Handlowy 2500—2800; Poznański Bank Ziemian 800—750; Wielkopolski Bank Rolniczy 70—80; Bank Młynarzy 100—120; Arcona 165—180; Barcikowski 330—350; Browar Krotoszyński 3000; Brzeski Auto 1200; Cegielski 850—900; Centrala Rolników 175000—225000; Centrala Skór 2500—3000; Galvana 280; Garbarnia Parowa 550; Dębienko 1000—1100; Hartwig 500—520; Hartwig Kantorowicz 3100—300; Hurtownia Związkowa 80; Hurtownia Skór 450—500; Herzfeld Victorius 6300—6500; Iskra 2400—2500; Juno 300; Lakoma 1000; Lubań 67500—70000; „Len” w Toruniu 3500—3600; Dr. Roman May 36000—37500; Młynotwórnia 1000—1200; Młyn Ziemiański 1100—1400; Orient 230; Pendowski 500; Patria 2000—2500; Północ 1000—1200; Papiernia Bydgoszcz 500—600; Pneumatyk 95000; Poznańska Spółka Drzewna 1700—1800; Spółka Stolarska 2500; Sarmatia 4200; Fabryka Mebli 450—480; Tartak we Wrzesznie 100; Tkanina 500—550; Unja 8500—9000; Wagon Ostrowo 2500—2800; Wisła Bydgoszcz 5000—7000; Wytwórnia Chemiczna 180—200; Zjednoczone Browary Grodzisk 1700—2000—1200. Tendencja żdziepko mocniejsza.

Akcje giełdy warszawskiej z d. 6. 12. 23.

Bank Dyskontowy 3375—3600; Bank Handlowy 3400—3200; Bank dla Handlu i Przemysłu 890—925; Bank Kredytowy w Warszawie 1000000; Bank Małopolski 1050—1100; Bank Handlowy w Poznaniu 1500—22500; Przem. Lwów 430—350—345; Wileński Bank Handlowy 90—95; Bank Zachodni 2750—2000; Ziemiński Bank Kredytowy 200; Bank Zjednoczonych Ziem Polskich 925—1025; Bank

Związek Spółek Zarobkowych 4000—4200; Bank Związku Ziemian 315—350; Cerata 180—173500—175; Sole Potasowe 4800—5200—5100; Kijewski 2900—2800—2900; Puls 275—300—280; Stroem 11500; Wildt 440—410—435; Chodorów 5—5200—5100; Czersk 900—820—850; Częstocice 4100—2—4450—4500—4750—4800—4750; Gostawice 1525—1350—1400; VI — 1000—1250; Michałow 1475—1650—1500; Cukier 5900—4900—5300; Łazy 230—200; Drzewo 700—740; Firlej 400—430—415; Węgiel 1—6000—6425—3—7000—6000—7400—7—7800—7500; Powszechny Bank Kredytowy 70—80—85; Cegielski 820890—875; Fitzer i Kamper 7400; Lilpop 690—675; Modrzejów 1—10500—10750—11—12—11500; Norblin 1200—1300—1175—2—1400—1500—1750; Orthwein i Karasiński 280—370; Ostrowieckie 14500—16—16300; Parowoz 280—300—285; Pocisk 425—420—460; Rudzki 1600—1675—2—1700—1730—1800—1725—1775—1850—1775; Starachowice 3750—3550—3600; Trzebiń 525—550; Unja 690—720—690; Zieleniewski 16900—17250—17200; Zawiercie 375; Zyrardów 330—350—340; Hurt 205—195; Jabłkowski 620—690—675; Skóry 115—105; Syndyk 1800—1700—1750; Żegluga 165—185; Cmielów 820—825; Elektryczność 2250—2150—2200; Polskie Towarzystwo Elektryczne 220—380; Habersbusch 5850—5500—5650; Kabel 775; Korek 125—110—120; Ursus 750—775; Klucze 1550—1400; Majewski 1000000; Młynotwórnia 1000000; Polska Nafta 350—330—360; Polski Przemysł Naftowy 650—675—650; Nobel 975—990—985; VI — 880—860; Pustelnik 550—650; Ryłscy 110—125—120; Siła i Światło 1500—1—1050; Spirytus 3—3300; Tkanina 65—63—63; Konopie 490—500—400—400.

Berlin, 6 grudnia (urzędowo)

	Go o w k	C z e k
Holandia 1 gold.	159600	1604 00
Buenos Aires 1 P.	1316 00	13 3300
Beleja 1 tr.	195 50	196 90
Norwegia 1 kor.	628425	631 575
Dania 1 kor.	752115	7538 5
Szwecja 1 kor.	1101240	11067 0
Finlandia 1 m. fin.	103740	104760
Włochy 1 lit.	181455	182455
Anglia 1 funt.	18354000	18416000
Ameryka 1 dol.	4189500	4210500
Francja 1 fr.	2274035	2 6565
Szwajcaria 1 fr.	73443.	735945
Hiszpania 1 pes.	546630	549 70
Tokio 1 yen.	1995 00	204 504 0
Rio de Janeiro	395 10	396900
Austria odstemp.	49350	60150
Praga 1 kor.	123690	124310
Budapeszt 1 kor.	219450	22 550
Bułgaria 1 lewa	32518	32662
Ługosławia 1 d.	47281	47519

Warszawa, 6 grudnia,	urzęd. dzia	w przedr. urzęd.
Nowy York	3574000	355 000
Belgia	169500	164800
Berlin Gdańsk	—	—
Holandia	1360000	1345000
Londyn	15700000	1545000
Paryż	194500	191000
Praga	102600	102 00
Szwajcaria	615 00	619000
Wiedeń	49 77 1/2	499 1/2
Włochy	—	153800
Budapeszt	—	—
Franki sło	693750	684000

Londyn, 6 grudnia, 12 godz.	urzęd. dzia	w przedr. urzęd.
Berlin	20 1/2 Bill.	22 1/2 Bill.
Paryż	80 7/8	80 7/8
Brusela	93 5/8	94 40
Amsterdam	11 50	11 50 1/2
Włochy	100 3/4	100 43
Szwajcaria	25 10	25 10
Kopenhaga	21 50	—
Nowy York	4 38 3/4	4 39 00
Praga	14 3/4	—
Warszawa	—	—

Amsterdam, 6 grudnia,	urzędowo	w przedr. urzęd.
Berlin	0 57	—
Londyn	11 49 1/4	11 47
Nowy York	2 62 1/2	2 63
Paryż	14 25	14 15
Szwajcaria	45 77 1/2	45 90
Belgia	12 8 1/2	12 15
Kopenhaga	46 85	47 90
Włochy	11 45 1/4	11 42 1/2

Zurych, 6 grudnia, 1/2 pop.	w przedr. urzęd.
Londyn	25 15
Nowy York	5 72
Paryż	31 15
Amsterdam	218 1/2
Włochy	24 95
Kopenhaga	102 1/2
Warszawa	—
Praga	16 75
Wiedeń	0 04 86 3/4

Paryż, 6 grudnia, 12 pop.	w przedr. urzęd.
Berlin	18 37
Nowy York	80 62
Londyn	—
Warszawa	—
Holandia	702
Włochy	80 25
Szwajcaria	321
Belgia	86 30
Praga	54 20
Kopenhaga	—

Nowy York, 6 grudnia, 9 1/2	w przedr. dzia
Berlin	4 39 1/2
Londyn C. Tr.	4 3 50
Londyn 60 dni	4 3 50
Paryż	5 44 1/2
Szwajcaria	17 49
Holandia	38 20
Włochy	4 37
Kopenhaga	17 32
Warszawa	—

Notowania giełdy.	5 grudnia
Kurs dewiz w Gdańsku.	5 grudnia
w guldenach gdańskich	notowano za
1 dolar ameryk.	5,79 5
1 000 000 marek polskich	5,8195
Telegr. wyplaty:	5,8350
100 gulden holend.	1,504
100 franków franc.	1,436
100 „ belg.	—
100 „ szwa.	—
100 marek fliskich	—
100 koron szwedzkich	—
100 „ norweg.	—
100 „ duńskich	—
czek Warszawa	1,446
1,454	1,496
1,507	—

Notowania giełdy.	5 grudnia
Kurs dewiz w Gdańsku.	5 grudnia
w guldenach gdańskich	notowano za
1 dolar ameryk.	5,79 5
1 000 000 marek polskich	5,8195
Telegr. wyplaty:	5,8350
100 gulden holend.	1,504
100 franków franc.	1,436
100 „ belg.	—
100 „ szwa.	—
100 marek fliskich	—
100 koron szwedzkich	—
100 „ norweg.	—
100 „ duńskich	—
czek Warszawa	1,446
1,454	1,496
1,507	—

Nakładem Zjednoczonych Wydawnictw Pism Polskich w Gdańsku, sp. z o. p.
Redaktor odpowiedzialny Jan Dampc.
Drukarnia Drukarni Gdańskiej A.-G. w Gdańsku.

Hotel Continental

naprzeciw dworca głównego

★

Pierwszorządna Winiarnia i Restauracja

od 4—6 p. poł. koncert — kawa z ciastkami
od 7—11½ artystyczny koncert wieczorny.
Kuchnia Polska. Przyjemny pobyt rodzinny.
Piwo Grodzkie Żywiecki porter z beczki.

★

Specjalności dzienne

(po n skich ocmach)

W poniedziałek: Bigos po polsku / w wtorek: peklówka z kapustą i purr z grochem / w środę: Flaki po polsku / W czwartek kielbasa po polsku z kapustą / w sobotę: nogi wieprzowe z kapustą / w niedzielę: szynka w burgundzie.

(1511)

Czemu ???

jest konjak Schmalenberga (marki Edel i Feinbrand) tak lubiany?

Ponieważ!!!

jest wypalony w własnej gorzelni z dobrych win,
starannie pielęgnowany i napełniany w butelki.

(1508)

Pani poszukuje
konwersacji polskiej

Zgłosz. pod nr. 1277
do Eksp. „Gazety Gd.”

Odeon-Eden

Dominikswall

Lichtspiele

Holzmarkt

Odeontheater.

Dotychczas niehwyale

Olbrzymie powodzenie!
osięga pierwszy amerykański Fox-Film
w Gdańsku

Mutter

Wzniosła pieśń, cichej cierpliwej

miłości matki
Wielka tragedia miłości, cierpienia i też
w 8 prawdziwie z życia wziętych aktach

W roli głównej:

Wielka dramaturka: **Marry Carr.**

Drug! tydzień prolongowany!

Do ciekawej wiadomości

Młodocianym poniżej lat 16 w towarzystwie dorosłych na przedstawienia popołudniowe o godz. 4 w tym tygodniu wstęp dozwolony.

Edentheater

Od 7. — 13. grudnia

Najwyborowszy nowy program

Wielki film amerykański

Unter zwei Flaggen

Wielki dramat z czasów walk Francuzów
o Algier w 8 gwałtownych olbrzymich
aktach.

W roli głównej:

Ulubiona amerykańska artystka
Priscilla Dean

Oprócz tego:

Eine Reise mit der Polonia in das Feuerland

Wrażenia z podróży w 2 aktach.

Wspaniałe zdjęcia z natury.

Upraszamy o zwiedzanie o ile możności
przedstawień o godz. 4 po południu.

(1517)

Licht-

Spiele

Wilhelmtheater

Gdańsk, Langgarten

Tel. 8089.

Tel. 8039.

Od 7. 12 — 16. 12. 1923 r.

Pat u. Patachon

dwa świetni komicy duńscy
w ich najnowszym filmie

Brautfahrt mit Hindernissen

wielka humoreska w 6 aktach

Viola Dana

powabny amerykański szpak filmowy
w 5-aktowej komedji

Eine Zwangsehe

(1500)

Teatr Miejski, Gdańsk

Dyrekcja: Rudolf Schaper.

W piątek, 7 grudnia, o godz. 7

Bilety stałe: Serie III

„Euryanthe“

Wielka opera romantyczna w 4 aktach Carla Maria
v. Webera.

Bank Dyskontowy

Spółka Akcyjna

GDANSK, Langermarkt nr. 18

Telefon 214, 311, 5285, 5286

25 oddziałów i wpłatni

w Polsce i w W. M. Gdańsku

Efekty Dewizy

Lombardowanie towarów Kulancie załatwienie akredytyw

Kilku żwawych chłopców

do roznoszenia gazet może się zaraz zgłosić
w ekspedycji **Gazety Gdańskiej** przy
Pfefferstadt 1 (wejście z uliczki bocznej)

Banque Franco-Polonaise

w Gdańsku — Hundegasse 127. I.

poszukuje

stenotypistki

ze znajomością języka francuskiego, polskiego
i niemieckiego. (1470)

Wystawa gwiazdkowa

(Zeughaus Jopengasse)

Theo Landmann

Lehmann-Carwy

1—31 grudnia 10—3½ godz.

1504

IMPERIAL
Volks-
Grudeherdes

Spotrzebowanie paliwa tylko
= ca. 1 ctr. miesięcznie. =

„IMPERIAL”

Verkaufsgesellschaft für Koch- u. Heizapparate m. b. H.
Gdańsk, Heilige Geistgasse 126

MOTORSPORT

GEBR. FRANZKOWSKI & BRÜGGEMANN

GDANSK-WRZESZCZ

TELEFON 66-42

KLEINHAMMERWEG 5

BRAMA WJAZDOWA MARIENSTRASSE 22-23

GENERALNY ZASTĘPCA

NA W. M. GDAŃSK

MOTOCYKLE INDIAN

SCOUT

5 P.S.

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

G 2500

STANDART

9 P.S.

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

G 2680

CHIEF

9 P.S.

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

G 2700

BIG CHIEF

12 P.S.

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

G 2850

WSZYSTKIE MODELE ZAOPATRZONE SA
W ELEKTRYCZNE ŚWIATŁO I SYGNAŁY

WSZELKIE CZĘŚCI ZAPASOWE NA SKŁADZIE

ORYGINALNE WÓZKI BOCZNE

PRINCESS SIDECAR

I TOWAROWE

SERVICE CAR (INDIAN)

SPECJALNE WARSZTATY REPARACYJNE

Przedstawiciel

na Polskę

**w nowościach
zabawkowych**

Oferty do „Gazety Gd.”
pod nr. 1360.

Polak

władający dwoma językami (nie-
miecki i polski) poszukuje

posady
jako elew zbożowy, bankowy
lub jako biurowy. (1495)

Łask. zgł. do administracji
Pfefferstadt 1 pod nr. 1495.

Cygara

z najlepszych
zamojskich tytoni

Cpapierosy
wszelkie gatunki
dla odsprzedających bardzo tanio.

Gebr. Schewe
Tabakfabrikate — Grosshandel
Gdańsk, Langgarten nr. 73

Domostwo z ogrodem
w Oliwie
(Pelonkerstr.) zlecono tu
sprzedać. **Max Mehl,**
Fuchswall 3. Tel 2716 1444

Urządnik **pokoju**
Polek, poszukuje przy polsk. rodz. od 1. XII.
ew. od 15. XII. Łask. of. pod
nr. 1438 do Adm. Gaz. Gd.

Starszy człowiek poszuk.
jako dozorca domu w Banku lub
pr w domu. Of. o. nr. 1427
do Ad. Gaz. Gd. Pfefferst. 1

Rutynowana (1374)

nauczycielka
udziela lekcji muzyki.
Stadtgraben 16. Zgłosz. od
godz. 10-11 i 6-8 Vip. lewo

Młodszego (1454)

czeladn. szewskiego
przyjmie **F. Piernitzki,**
Oliwa, Danzigerstr. 7.

Podczas mej podróży

miałem sposobność nabycia po tanich cenach olbrzymią partję towarów. Mimo wzrastających cen i coraz wyższego cła jestem zatem w tem przyjemnem położeniu, zaofiarować Szanownej klienteli szczególne korzyści.

Tylko dopóki zapas starczy!

Tylko dopóki zapas starczy!

Trykotaż

Koszule męskie z przytkaną podszewką, wyborowy gatunek	7 ³⁵
Kalesony męskie z przytkaną podszewką, gruby gatunek	5 ⁸⁵
Podubrania dla dzieci z kłapą i przytkaną podszewką, wszystkie wielkości	4 ³⁵
Majtki trykotowe dla pań granatowe i kolorowe	6 ³⁵
Koszule trykotowe damskie i męskie	7 ¹⁰
Kamizelki dla panów ciężkiego grubego gatunku, szare	10 ⁸⁵
Sweatry dla dzieci wełna i bawełna, wszystkie wielkości	4 ³⁵

Bielizna damska

Koszule damskie z dobrej materji (Hemdentuch) ...	2 ⁹⁰
Koszule damskie bogato haftowane	4 ¹⁰
Majtki z dobrej materji, (Hemdentuch) otwarte i zamknięte	3 ⁵⁰
Podstaniki damskie z eleganckim haftem	2 ³⁵
Kaftaniki nocne damskie	5 ²⁰
Hałki haftowane z szerokim haftem	5 ³⁵
Hałki w całości (Prinzesse) bogato haftowane	11 ⁴⁰

Pończochy

Pończochy damskie	95 f.
Pończochy damskie czarne i kolorowe	1 ⁰⁵
Pończochy damskie z cienkiej tkaniny (Flor) z jedwabną osadą	2 ³⁵
Pończochy damskie dobra wełna	4 ⁸⁰
Skarpetki męskie szare	89 f.
Skarpetki męskie kolorowe	76 f.
Skarpetki męskie ciężka szara wełna	3 ¹⁰
Pończoski dla dzieci z wełny i bawełny w zapasie wielkości 1—11 od	1 ⁶⁵

Rękawiczki, fartuchy

Rękawiczki damskie czarne i kolorowe	2 ⁰⁰
Rękawiczki damskie z kolorową podszewką wełnianą	2 ⁷⁰
Rękawiczki męskie ciepło podszewkowane	2 ⁴⁰
Rękawiczki dla dzieci wełniane, wszystkie wielkości	1 ⁵⁵
Fartuchy wiedeńskie kupno okazyjne	2 ⁰⁰
Fartuchy wiedeńskie bardzo szerokie	4 ⁷⁰
Fartuchy dziecięce dla chłopców i dziewcząt, wszystkie wielkości od	2 ²⁰

Towary krótkie bardzo tanio!

Julius Goldstein

Junkergasse 2, naprzeciw hali targowej

(1499)

Bank M. Stadthagen

Tow. Akc.

Centrala Bydgoszcz

Filja BERLIN W. 8 Kronenstrasse 68/69

złatwia wszelkie transakcje bankowe

kupno i sprzedaż OBcych WALUT, DEWIZ I

Przekazów zagranicznych

BANK EKSPORTOWY

inkaso dewiz eksportowych i wystawianie

zaświadczeń walutowych. (1434)

KTO

choruje na blednicę, płuca, niestrawność, niech używa

„Maltopol”

naturalny środek odżywczy, niezbędny dla chudych, kobiet, karmiących matek i starzejących się osób.

Fabryka Wyrobów Słodowych „Maltopol” Tow. Akc. Kartuzi (Pomorze). (1440)

Leipziger Pelzhaus

G. m. b. H.

Hellige Gelstgasse 12 GDAŃSK Hellige Gelstgasse 12

♦♦♦♦♦

Specjalny skład eleganckich futer

Z powodu korzystnego zakupu materiałów surowych z pierwszej ręki i przez własną przeróbkę jesteśmy w możności, oddawać towary nasze po bardzo niskich cenach.

Przedsiębiorstwo nasze oparte jest na długoletniem, zawodowem doświadczeniu, zapewnia przeto naszej Szanownej klienteli korzystną i rzetelną sposobność zakupu.

(1484)

Pierwszorzędny zakład kuśnierski oraz warsztat reparacyjny w domu.

Maszyny do szycia Naumanna

pierwszorzędного wyrobu niem.

hurtownie

detalicznie

Części zapasowe

Reparacje

bardzo tanio

bardzo sumiennie

Ułatwienie zapłaty.

Bernstein & Comp., G. m. b. H.

Gdańsk, Langgasse 50.

(1493)

maszyn do szycia Naumanna i rowerów Germania na Wolne Miasto Gdańsk i Pomorze.

Wyłączna sprzedaż

petersburskich kałoszy gumowych „TREUGOLNIK”

na Polskę, W. M. Gdańsk, Łotwę, Estonję i Litwę (1480)

Towarzystwo „REZYNA” Gdańsk, Böttchergasse 23/27.

Tytoń do papierosów

Tytoń w liściach

do mielenia poleca

A. Pokorra, 1290 Gdańsk,

Pfefferstadt 53.

Najtańsze źródło!

Szkła, porcelany i naczyń kuchennych.

Bracia Żeł

Gdańsk

Altst. Graben nr. 62.

(1454)

Bieliznę

pierze się solidnie. Suwienie na wolnem powietrzu.

Oferty pod Nr. 1481 do Adm. Gaz. Gd. Pfefferstadt 1.

Przy zakupach prosimy powołać się na ogłoszenia w

Gazecie Gdańskiej

Futra

Autowe i skórzane okrycia

1310

poleca

J. Rosenbaum

Breitgasse 128/9

Kobiety lub dziewczęta

do roznoszenia gazet przyjmie zaraz

Gazeta Gdańska Pfefferstadt nr. 1 (wejście z uliczki bocznej)

Ubrania męskie

kupujcie się najtaniej i najlepiej

także na spłatę ratami

Milchkannengasse 15, parter (1399)

Remter klasztoru pofranciszkańskiego przy Fieischergasse

Medziela, d. 9 grudnia 23

godz. 7 1/2 wieczorem

Aula Conradium

Wrzeszcz

Poniedziałek, d. 10 grudnia 1923

godz. 7 1/2 wieczorem

Drugi wieczór muzyczny GDAŃSKIEGO TRIO

Ella Martins, fortepjan; Max Dowidelt, skrzypce; (1490)

Jan Hannemann, wioleczeł.

Program: Beethoven - Reger - Bohnke (po raz pierwszy)

Bilety wstępu po: 4.—, 3.—, 2.— i miejsce stojące 1.— gulden

do nabycia w Gdańsku: Ziemssen, Hundegasse 38

w Wrzeszczu: Arndt, Hauptstrasse 106

— Skrzydło koncertowe Ibach z magazynu Heinrichsdorffa

W POCIE CZOŁA

206

pierze ta kobieta od samego rana — a bielizna jeszcze brudna. Dlaczego ta męka, gdy pomoc tak bliska? W każdym składzie dostanie się od wielu lat znany środek do prania „SAPON” z ochronną marką „kozulka”. „SAPON” z „kozulka” nie tylko ochrania bieliznę przed zniszczeniem, lecz nadaje jej śnieżno biały kolor. Żądajcie wszędzie.

Wyroby Chem. Fabryka „ERGASTA”

C. Nagórski, Starogard (Pomorze)

SYPIALNIE
JADALNIE
GABINETY
KUCHNIE

„Daheim“ Möbelfabrik

MEBLE BIUROWE
MEBLE SKORZANE I
WYSZCIELANE
MEBLE DROBNE

Ubikacje wystawowe: Wrzeszcz, Hauptstr. 17
Specjalność: **MEBLE DROBNE**, stosowne na stół gwiazdkowy.

Gdański Handel Zamorski S. A.

GDAŃSK — Kassubischer Markt 17-20
Telefon: Gdańsk 691, 7970

Kupujemy tylko wagonowo:
**SŁÓD, BÓB, WYKĘ, PELUSZKĘ,
SERADELĘ, FASOLĘ,
SOCZEWICĘ,
GROCH VICTORIA,
GROCH ZIELONY,
GROCH POLNY** w najl. gat.
**WYTŁOKI BURACZ,
KROCHMAL Kartfl.,
MAKĘ KARTOFL. (KARTOFFELWALZMEHL)**
Polecamy się przy zimowych i wiosennych dostawach
SZTUCZNYCH NAWOZÓW.

Zamiana majątku

Jakiś posiadacz majątku 600 morgów w Żukowie chciałby z Polakiem w wolnym mieście zamienić, choćby też na mniejszy majątek. Oferty pod Nr. 1496 do Adm. Gaz. Gd. Pfefferstadt 1.

Około 400 morgów ziemi młyn wodny

z niewyżywaną siłą wodną około 1000 P. S. w leśnej okolicy Pomorza do sprzedania. Łaskawe oferty uprasza się do „PAR” Polska Agencja Reklamowa T. A. Bdg. szcz. Dworcowa 18 pod No. 279/6.

Sprzedaż inwenturowa!

10 % rabatu od godz. 9-1 i 3-5 od lat 41 w mem posiadaniu ubikacji interesu przy **Matzkauschegasse 10** gdyż przednie ubikacje składowe i okna wystawne są w posiadaniu Danziger Transportbank A.-G. (1455)

wchód przez lokal bankowy
Hermann Hopf
— Tapety —

chirurg. i techn. towary gumowe, obuwie gumowe, podszewy, obcaszki, wózki gumowe do rąk, piwa, wina, obrączki ognisk, szczyby do wodociągów, ssaki gumowe, gumowe wkładki łóż., potn. dla kobiet, irygatory, gumowe poduszki dla chorych, flaszki ogrzew., ceraty i materje na wózki dziecięce, bielizna gumowa do zmywania waleczki do zaciągania a okna, obrączki do centrifug i różn. inn. skrzyń, pęcherzyki na p. łki nożne, piłki, lalki, czółna gumowe, piel. spodzianki.

Wykrawki skóry surowej

(Fahlederausschnitte)
wałkowane części przednie i tylne cholewki i przedbruski odpadki skóry surowej.

Bogaty skład

skóry wierzchniej i spodniej
Zwiedzenie skł. du. sownie się wynagradza.

Georg Nemitz
Lederhandlung

Gdańsk, Pfefferstadt Nr. 50. (1469)

Wyprzedaż resztek!

Setki kuponów resztek na

materiały damskie i męskie

w dobrych prima gatunkach, nadających się na ubrania, płaszcze, żakiety, suknie, garderobę dziecięcą itd., wystawiam po niezwykle niskich

cenach resztkowych

na sprzedaż!

Materiały zakupione na spłatę, rezerwuję jak dotychczas.

Tuchhaus Arthur Lange

Schmiedegasse 13-14, I. piętro
narożnik Holzmarkt. (1505)

Medycyna Drogerja

O. Boismard nast. Właściciel: Zygmunt Buliński
Kassub. Markt 1a. **GDAŃSK** naprzeciw dworca

Specjalny oddział: **PERFUMERJA**
(Coty — Houbigant — Khasana — Myeticum — Divina — Turf — Rose Royal)

Osobny oddział: Aparaty i przybory fotograficzne (1259)

Specjalność: Artykuły gumowe

Samodzielny placowy

potrzebny zaraz na tartak czterogatowy. Tylko pierwszorzędni reflektanci obznajmieni z obróbką drzewa i samodzielnie pracujący będą uwzględnieni. Zgłoszenia wraz z odpisami świadectw i podaniem warunków nadsyłać

Tadeusz Bełdowski, Tartak Chylonja, Pomorze (1498)

„Matura“

Kraków, Grodzka 60, szkoła, parter
Informacje i zapisy od 3—6 popoł.

P.T. Wojskowi, Urzędnicy i Nauczyciele przygotowują się szybko i dokładnie do matury i egzaminów z 6 klas (na cenzus) zapomocą wykładów pisemnych, sporządzonych przez fachowych profesorów. Jedyna instytucja w Polsce. Informacje i prospekty bezpłatnie. Na odpowiedź znaczki. (1429)

Towarzystwo „RUCH“

Kasubski Rynek 21

poleca zabawki polskiej fabryki „Gnom“
kalendarze świąteczne,
terminowe i kieszonkowe (1491)
książki z obrazkami
na gwiazdkę dla dzieci
i pocztówki świąteczne

FUTRA

damskie i męskie
najtaniej się kupuje w
„Nordpelz-Manufaktur-Vertrieb“
Gebr. Pinkus i Altman

6 Kohlengasse 6 (1451)

Pomocnik zbożowy

Poznańczyk, lat 22, z kilkoletnią praktyką w wielkim przedsiębiorstwie młynarskim — z dobrą referencją — biegły w języku polskim i niemieckim w słowie i piśmie, poszukuje posady w powiatach: firmie zbożowej, modliwiec od 1 stycznia 1924 r. Łaskawe oferty pod „E. K. 1353“ do „Reklama Polska“ Poznań, Aleje Marcinkowskie 6. (1502)

Sprzedaż mebli

bardzo tanio!

Całe urządzenia mieszkań jak i meble pojedyncze, także meble biurowe.

Otto Eltermann & Co.

Fabryka mebli wyszycianych i zwykłych
Nowe ubikacje wystawowe i sprzedaży:
Lawendegasse 4 — Tel. 3623

Jopengasse

11

Przeobrażenie galerji gdańskiej

Sprzedaż

obrazów oryginalnych i miedziorytów starych i nowych mistrzów

Starożytności

Zajmujący bogaty wybór w 10 ubikacjach wystawowych.

Równocześnie znajduje się w domu przedstawicielstwo generalne:

Bechsteina, Blüthnera, Berdusa

pianina, skrzydła

PAUL GEYER

Jopengasse 11. (1487)

Rozpowszechniajcie „Gazetę Gdańską“

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Oddział Gdański

Adres telegraficzny: „ZAROBKOWY“

H O L Z M A R K T 18

Telefony: 6766, 6767, 6768, 8769, 6770

Instytucja centralna: Poznań

Kapitał akcyjny i rezerwowy

Mkp. przeszło 1 000 000 000.—

Oddziały:

Bydgoszcz, Gdańsk, Grudziądz, Katowice, Kielce,
Kraków, Łódź, Lublin, Lwów, Piotrków, Radom,
Sosnowiec, Toruń, Warszawa, Zbąszyń

Paryż — New York

(728)

Wielka wyprzedaż gwiazdkowa

po nadzwyczaj niskich cenach

Zakupy które w cenie i gatunku bardzo zadowolą Szanowną Publiczność poczynić można w naszym domu specjalnym **teraz bardzo korzystnie!**

Bielizna damska

Nadzwyczaj trwałego gatunku i dobrze wykonana.

Damskie koszule białe

Koszule białe	z solidnej materji (Hemdentuch) z 2.95 G.
Koszule białe	z dziergowaniem ząbkami sztuka 3.45 G.
Koszule białe	z dobr. mater. (Hemdent.) z koron- 3.45 G.
Koszule białe	kam. kłockow. i wąską naram. szt. 3.90 G.
Koszule białe	z cienkiej materji i haftem i dzier- 3.90 G.
Koszule białe	gowaniem rąbkami sztuka 4.75 G.
Koszule białe	z mocnej materji z haftem, ażur- 4.75 G.
Koszule białe	kami i dziergowan. rąbkami sztuka 5.75 G.
Koszule białe	z trwałej materji z haftowanymi 5.75 G.
Koszule białe	oobjęzami sztuka 6.50 G.
Koszule białe	z cienkiej materji (Hemdentuch) z 6.50 G.
Koszule białe	bard. wąską naram. i bog. ażur. szt. 7.50 G.
Koszule białe	z dobrej materji z obojęzycznymi 7.50 G.
Koszule białe	ażurkowymi sztuka

Damskie koszule nocne

Koszule nocne	z cienkiej materji (Hemdentuch) z 6.75 G.
Koszule nocne	z zakładkami i ażurkiem sztuka 8.50 G.
Koszule nocne	z dobrej materji przybrane szeroki 8.50 G.
Koszule nocne	haftem sztuka 9.75 G.
Koszule nocne	z solidnej materji i szerokim haf- 9.75 G.
Koszule nocne	tem i ażuram sztuka 2.50 G.
Koszule nocne	z trwałej materji z haftowanymi 2.50 G.
Koszule nocne	oobjęzami sztuka

Halki haftowane

Halki haftowane	z falbaną z dobrego haftu szt. 6.50 G.
Halki haftowane	z haftowanymi i obojęzycznymi 8.75 G.
Halki haftowane	z szeroką haftowaną falbaną 10.50 G.

Bielizna dla panów

Koszule wierzchnie	z miękkimi man- 8.30 G.
Koszule wierzchnie	kietami, la perkal, z kolan erzem
Koszule wierzchnie	białe z sztyw- 8.75 G.
Koszule wierzchnie	nymi mankietami, z pikowym przedk.
Półkoszulki	kolorowe bez karoczek z 0.65 G.
Półkoszulki	dobrego perkalu szt.
Kolnierzyki sportowe	w piaskowym 0.45 G.
Kolnierzyki sportowe	kolorze, szt.
Szelki	z strzemiączką na zmianę para 1.50 G.
Krawatki do wiązania	ładne desenie szt. 2.10 G.

Majtki damskie

Majtki	otwarte z cienkiej materji (Wäschetuch) do 3.25 G.
Majtki	kolan, z dziergowaniami rąbkami szt.
Majtki	otwarte z solidnej materji, do kolan, ze szer- 4.10 G.
Majtki	okim haftem szt.
Majtki	zamknięte z dobrej materji, do kolan, z roz- 4.50 G.
Majtki	zmaitym przybraniem szt.
Majtki	zamknięte z cienkiej materji, do kolan, z do- 5.25 G.
Majtki	brzym haftem szt.
Majtki	zamknięte z solidnej materji, do kolan, z bog- 6.50 G.
Majtki	atym haftem szt.
Majtki	zamknięte z cienkiej materji, z haftowanymi 7.75 G.
Majtki	wstawkami i falbanami szt.
Majtki	zamknięte z mocnej materji, do kolan, modny 8.75 G.
Majtki	fason z haftowanymi wstawkami i falban. szt.

Podstaniki

Podstaniczki	z trwałej materji z wąską naramie- 2.25 G.
Podstaniczki	nicą z zakończeniem ażurkowem. szt.
Podstaniczki	z cienkiej materji z szerokim haftem 2.95 G.
Podstaniczki	szt.
Podstaniczki	z dobrej materji, z szerokim haftem 3.90 G.
Podstaniczki	i ażurkiem szt.
Podstaniczki	z trwałej materji z haftowanymi obo- 5.00 G.
Podstaniczki	języcznymi i wstawkami szt.

Princeski

Halki	w całości (Princeski) przybrane haftem, szt. 10.75 G.
Princeski	przybrane szerokim haftem szt. 14.50 G.
Princeski	z haftowanymi obojęzycznymi i wstaw- 17.50 G.
Princeski	kami

Towary bawełniane i płóciennie

tylko w dobrych jakościach

Partja Materji na koszule	gruby gatunek metr 1.10 G.
Partja Materji na koszule	80 cm szerok. miękkie 1.45 G.
Partja Materji na koszule	wyrób 80 cm szerok., bardzo dobry gatunek 1.75 G.
Partja Materji na koszule	80 cm szerok., nadejająca się bardzo 2.50 G.
Partja Materji na koszule	na eleg. bielnie 160 cm szerok., 3.90 G.
Partja Materji na koszule	bardzo tania metr 10 cm szerok., eleg. 1.75 G.
Partja Materji na koszule	130 cm szerok., metr 2.75 G.
Partja Materji na koszule	śląski wyrób 80 cm szerok., gatunek 3.90 G.
Partja Materji na koszule	dob. gesty 130 cm szer. 4.95 G.
Partja Materji na koszule	82 cm szer. w jasnych 1.45 G.
Partja Materji na koszule	kolorach 45 cm szer., solidny 1.10 G.
Partja Materji na koszule	czarw. dob. gat. metr 1.50 G.
Partja Materji na koszule	grube ca. 45 cm 2.00 G.
Partja Materji na koszule	szere., 45 cm 2.75 G.
Partja Materji na koszule	Czysto płóciennych gruboziarn. mat. 45 cm 2.75 G.
Partja Materji na koszule	Czysto płócienn. mat. drel. na ręczniki 45 cm 2.75 G.

Partja Barchanu na halki	95 cm, gruby wyrób metr 2.75 G.
Partja Barchanu na halki	szczególnie gruby wyrób na halki. ko- 1.50 G.
Partja Barchanu na halki	szwie metr 1.35 G.
Partja Barchanu na halki	dobry miękki wyrób w 1.65 G.
Partja Barchanu na halki	biały, ciepły, miękki wyr- 1.90 G.
Partja Barchanu na halki	ób metr 1.50 G.
Partja Barchanu na halki	ładne desenie na suknie 1.50 G.
Partja Barchanu na halki	i blaski metr 2.20 G.
Partja Barchanu na halki	Grubego barchanu (Velour) na suknie w paski 3.30 G.
Partja Barchanu na halki	na bluski i koszule spor- 1.90 G.
Partja Barchanu na halki	towe metr 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	Flaneli białej w desenie 78-80 cm szerok. 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	na halki, suk. dziec. 2.00 G.
Partja Barchanu na halki	biał., 80 cm szerok., dobo- 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	rowy gatunek metr 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	biał., 80 cm szerok., ele- 3.30 G.
Partja Barchanu na halki	menty ciężki wyrób metr 3.60 G.
Partja Barchanu na halki	Grubego barchanu (Velour) na spodnicę w 3.60 G.
Partja Barchanu na halki	na spódnicę w wielk. wyb. metr 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	„Molton” biały i kości słoniowej, miękki wy- 2.50 G.
Partja Barchanu na halki	rob, 80 cm szerok. 2.00 G.
Partja Barchanu na halki	90 cm szerok., moony 2.00 G.
Partja Barchanu na halki	wyrób metr

Tanie materiały na suknie domowe

Materje na suknie domowe	w wielk. wyborze 1.80 G.
Materje na suknie domowe	z oryginalne pary 2.50 G.
Materje na suknie domowe	na suknie i ubranka 4.50, 3.75 do 2.90 G.
Materje na suknie domowe	dziesięć 5.50 do 2.90 G.
Materje na suknie domowe	czysta welna, 130 cm 5.50 G.
Materje na suknie domowe	szewioty, 130 cm 5.50 G.
Materje na suknie domowe	Wielk. materjały 7.75 G.
Materje na suknie domowe	Kamgarn, Pope- 16.00 do 7.75 G.
Materje na suknie domowe	lina, Gebardyne
Materje na suknie domowe	itd.
Materje na suknie domowe	Materje na płaszcze i ulstry 9.75 G.
Materje na suknie domowe	22.00, 15.50, 12.00 do 9.75 G.
Materje na suknie domowe	Materje w paski na spódnicę 7.75 G.
Materje na suknie domowe	czysto wel- 14.00, 10.50 do 7.75 G.
Materje na suknie domowe	niane 16.50, 12.50 do 10.50 G.
Materje na suknie domowe	Crepe de chine 16.50, 12.50 do 10.50 G.
Materje na suknie domowe	podwójnej szerokości 16.50, 12.50 do 10.50 G.
Materje na suknie domowe	czarne i kolor. 16.00, 12.00 do 5.75 G.
Materje na suknie domowe	półw. 1.25 do 0.65 G.
Materje na suknie domowe	Materje jedwabne w wysz. gatunk. 16.00, 12.00 do 5.75 G.

Fartuchy, chustki do nosa, gorsety

Fartuchy wiedeńskie	z materji w paski 2.45, 2.90, 3.50 G.
Fartuchy wiedeńskie	szuka 2.90 3.75, 4.75 G.
Fartuchy wiedeńskie	z materjałów 3.50, 4.75, 5.75 G.
Fartuchy wiedeńskie	szuka 3.90, 5.25, 7.50 G.
Fartuchy wiedeńskie	Partja Fartuchów dla dzieci 1.75, 2.75 4.10 G.
Fartuchy wiedeńskie	wielk. sztuka 0.35, 0.45, 0.60 G.
Fartuchy wiedeńskie	Chustki do nosa 0.45, 0.55, 0.75 G.
Fartuchy wiedeńskie	szuka 0.20, 0.35, 0.45 G.
Fartuchy wiedeńskie	Chustki do nosa 0.20, 0.35, 0.45 G.
Fartuchy wiedeńskie	szuka 0.20, 0.35, 0.45 G.
Fartuchy wiedeńskie	Gorsety 2.25 3.75 5.25 G.
Fartuchy wiedeńskie	szuka 2.25 3.75 5.25 G.

Suknie welniane	z czystego welnianego szewioty 24.50 G.
Suknie welniane	z kamgarnu 58.00, 42.00, 36.00 24.50 G.
Suknie welniane	z prima twila i garbardyne 128.00, 98.00, 86.00 69.00 G.
Suknie welniane	z Crepe de chine, taftu i Crepe 78.00 G.
Suknie welniane	Marocain 148.00, 128.00, 96.00 78.00 G.

Bluski	z miękkiej materji w paski 10.75, 8.50, 6.75 4.95 G.
Bluski	z czysto welnianych materjałów, gładkie 34.00, 29.00, 24.50 19.75 G.
Bluski	w paski 34.00, 29.00, 24.50 19.75 G.
Bluski	z trykotu jedwabnego 52.00, 45.00, 36.00 24.50 G.

Palta	angielskie, z modnych materjałów 56.00, 49.00, 38.00, 29.50 G.
Palta	z jednokolorowych flauszów w powszechnie 39.00 G.
Palta	używanych fasonach 79.00, 68.00, 54.00, 39.00 G.
Palta	z Velour de laine, w nowych kolorach i fa- 98.00, 78.00, 65.00 49.00 G.
Palta	sonach

Spódnice kostiumowe	z cz. sto welnianego 24.50, 19.50, 16.00, 12.50 G.
Spódnice kostiumowe	szewioty twila 24.50, 19.50, 16.00, 12.50 G.
Spódnice kostiumowe	z materji angielskiej 36.00, 29.00, 17.50, 10.50 G.
Spódnice kostiumowe	czysto welna a wel- 36.00, 29.00, 17.50, 10.50 G.
Spódnice kostiumowe	z najnowsz. deseniach 32.00, 29.50, 24.60, 19.75 G.
Spódnice kostiumowe	kolorych 32.00, 29.50, 24.60, 19.75 G.

Nasze okna wystawne

pomimo swej wielostronności dają tylko mały pogląd na cenę i dobroć starannie zestawionej

bielizny i materjałów.

Prowadzimy tylko dobre gatunki, bardzo trwałe w użyciu i dobrze się noszące.

Dom
wypraw
i mód

Potrykus & Fuchs

Właśc.: Christian Petersen, narożnik Jopengasse 69, Grosse Wollwebergasse nr. 7—9. Kellige Geistgasse nr. 14—16

**Lichtbild-Theater
Langenmarkt 1-2**

Od 7. do 13. grudnia

Film największego powodzenia!

„Zwischen Abend und Morgen“

(Straszak jednej nocy)

6 aktów przez amerykańskiego

mistrza-reżysera Artur Robisona.

W rolach głównych:

Werner Krauss — Agnes Straub

Ega Brink — Getrud Welker

Alfons Fryland

Oprócz tego zachwycający

bardzo wesoła sztuka.

(1514)

Licht-Spiele

1515) przy dworcu głównym

Olbrymi program bieżącego tygodnia!

David Copperfield.

Północny dramat w 7 aktach według słynnego

romansu Charlesa Dickens.

W roli głównej:

Margarete Schlegel

Oprócz tego:

Prinz Carneval.

Nadzwyczaj wesoła komedia w 5 aktach.

Przedstawienia 4, 6 i 8 godz.

Zawiadomienie:

W niedzielę, dnia 9 grudnia 1923, o godz. 11 przedpoł.

Wielki wykład filmowy

przez pana Opitz, Berlin, na temat:

Aus der Werkstatt des Kulturfilms

(Z pracowni filmu kulturalnego.) (1515)

Niniejszem wypowiadamy wszystkie depozyta w markach niemieckich i prosimy o odbiór takowych w ciągu bieżącego miesiąca.

Gdańsk, 6. 12. 1923.

Bank Ludowy E. G. m. u. H.

Jopengasse 47.

(1512)

Generalny zbiór

marki pocztowych od 1849 w 5. tomach Schaubeka, staro- niemieckie, Kolonie, ciet. angielskie, marki na listach, bloki etc. Do sprzedania w całości lub z osobna. Skrzetuski, Oliwa p. Gdańsk, Bahnostr. 9 pt. (151)

O. & F. Gribowski

Fabryka mebli wyściełanych i skórzanych

Pierwszorządny Interes specjalny / Stale wielki obfity zapas garniturów klubowych, foteli w skórze i gobelinie, kanap, leżanek, jakoteż mebli staro-gdańskich

Import i Eksport

Założono w roku 1903

Gdańsk

ul. Pfefferstadt nr. 21

Telefon (Notamt) nr. 6342

1516

G. Plaschke Nachf.

Właśc. Franciszek Bieński, Jubiler

Goldschmiedegasse 5 Gdańsk Goldschmiedegasse 5

1503

Polecam

swój obficie zaopatrzonej skład w złota

i srebrną biżuterję :: zegarki damskie

i męskie :: :: :: obrączki ślubne

Wielki wybór kryształ

Tomaczenie z polskiego i niem., franc., ang. przyjm. Tekla Konowa, Städtgr. 16, IV, p. I. Zgł. od godz. 9—11, 7—8

Drzewo

szczapy, pieńki, stałe sprzedaje wagonowo

Sarnowski, Poznań

Strzelecka 15.

Tel. 5232. Skład

drzewa opałowego. (1532)